**проект**

# НАРЕДБА ЗА ГРОБИЩНИЯ ПАРК И ПОГРЕБАЛНО-ОБРЕДНАТА ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГРАД РАЗЛОГ

## Раздел I

## ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Тази наредба урежда управлението на гробищния парк , реда и условията за извършване на погребения и свързаните с тях услуги, ползването и благоустрояването на гробните места на територията на град Разлог.

(2) При съответно решение на общинския съвет и изменение на наредбата тя може да се прилага и за гробищните паркове на останалите населени места на територията на община Разлог.

(3) Гробищният парк на територията на град Разлог функционира и се управлява в съответствие със законите на Република България,подзаконовите нормативни актове,вкл. Наредба № 2 от 21.04.2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници (издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 36 от 10.05.2011 г., в сила от 10.05.2011 г., изм. и доп., бр. 97 от 10.12.2019 г., изм. и доп., бр. 59 от 11.07.2023 г., в сила от 11.07.2023 г. , решенията на Общинския съвет и правилата на тази наредба.

Чл.2.Гробищният парк е обществен терен със специално предназначение. Той е публична общинска собственост по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 2 от Закона за общинската собственост.

Чл. 3. (1) Гробищният парк, както и намиращите се в него сгради и съоръжения, общинска собственост, както и евентуалното му разширение, се управляват и опазват от Общинско предприятие „Обреден дом“ .

(2) Управлението на този гробищен парк , неговото разширение и гробищните паркове на останалите населени места на територията на общината може да се възложи с решение на общинския съвет и на търговско дружество с изцяло общинско участие в капитала.

(3) Общински съвет Разлог със свое решение всяка година утвърждава приходите и разходите на предприятието за закупуване на дълготрайни материални активи, за поддържане и обновяване на гробищните терени, сгради, съоръжения, охрана и озеленяване и други присъщи дейности.

(4) ОП „Обреден дом“ осъществява дейностите по организация на погребенията и координира дейностите в Гробищния парк на територията на град Разлог.

(5) ОП „Обреден дом “ води регистър на покойниците по парцели, гробни места,вкл. и за полагане на урни. Достъп до регистъра има кмета на общината и определени от него длъжностни лица.

Чл. 4 (1) Създаването на нов/и/, разширяването, или закриването на действащия гробищен парк на територията града и тези на общината се осъществява с решение на Общинския съвет.

(2) Съществуващият гробищен парк и изграждането на нови такива се устройват в съответствие с одобрените общи и подробни устройствени планове , съобразно реда и условията на Закона за устройство на територията и подзаконовите нормативни актове по прилагането му,вкл. и такива,приемани от Общинския съвет-Разлог.

(3) Със съответен подробен устройствен план, или неговото изменение по отношение на нови паркове или разширяването на съществуващия се определят начините за устройство на гробните парцели и тези за полагане на урни.

## Раздел II

## ПОГРЕБЕНИЯ

Чл.5.(1) В гробищния парк се погребват покойници с последен постоянен адрес в град Разлог.

(2) Покойници с постоянен адрес приживе в друго населено място могат да бъдат погребани на територията на град Разлог, ако е налице някой от следните случаи:

1.близките им са с постоянен адрес в града;

2.имат право на гробоползване в град Разлог(имат наследствен гроб);

(3) В гробищния парк се погребват също и покойници с неустановена самоличност, както и покойници, които не са потърсени от близките им, или нямат близки, когато са починали на територията на град Разлог.

(4) Покойници – чужди граждани се погребват на територията на град Разлог , освен случаите, когато близките на покойника са потърсили тялото.

Чл.6. Покойници, принадлежали приживе към религиозни общности, изповядващи религии, различни от традиционното за Република България източно православие, се погребват по реда на тази наредба. Погребалните ритуали, характерни за съответното вероизповедание, са допустими, доколкото не противоречат на действащите в Република България законови и подзаконови нормативни актове и настоящата наредба.

Чл.7.(1)Погребенията се извършват при представяне на препис-извлечение от акта за смърт, който служи за разрешение за погребение.

(2) Погребенията се извършват най-рано 24 часа и не по-късно от 48 часа след установяването на смъртта. Погребване след 48 часа се извършва при условие, че се взети мерки за запазването или консервирането на трупа.

Чл. 8. (1) При съмнение за насилствена смърт, незабавно се уведомяват органите на МВР и прокуратурата. В този случай погребението се разрешава след извършване на предписаните от компетентните органи действия.

(2) Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука или друго произшествие, водещо да съмнение за естествена причина за смъртта,установяването и се извършва от съдебно-медицински експерт или друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен на местопроизшествието.

Чл. 9.При условията на посочените по-горе нормативни актове и настоящата наредба,при съответно устройство на гробищния парк може да се извършват следните погребения:

1. традиционни - с полагане в гроб;

2. Полагане на урна в урнова ниша, или гроб (урнов или обикновен);

3. в семейни гробници;

Чл. 10. (1) Разходите за погребенията на лица, които са самотни, без близки и роднини, бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално подпомагане, се поемат (подпомагат) от бюджета на община Разлог , когато лицето е починало на територията на общината.

(2) Ежегодно, с решение на Общинския съвет се определят разходите от бюджета на общината по ал. 1.

(3) Погребални услуги в случаите по ал. 1 включват: издаване на смъртен акт, издаване на пет броя некролози, осигуряване на ковчег, превоз на покойника, поставяне на надгробен знак, изкопаване и заравяне на гробно място по цени, утвърдени от Общински съвет.

## Раздел III

## ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ

Чл. 11. (1) Гробните места представляват обикновени гробни места, семейни гробни места, урнови гробове и урнови ниши.

(2) Обикновените гробни места са обособени части от гробния парк (гробището), съгласно изискванията на Наредба № 2/21.04.2011г. на Министерство на здравеопазването и са предназначени за полагане на ковчега с тялото на покойника.

(3) Семейните гробни места (гробници) се състоят от два гроба и се предоставят (при възможност) на гражданите.

(4) Урновите гробове са обособени части на гробния парк за полагане на една или повече урни с праха на покойници.

(5) Урновите ниши са обособени части от специално изградени в гробния парк стени (урнови стени) с определени размери за полагане на урни с праха на покойници.

(6) Урна с праха на покойника може да се положи и в обикновен гроб, за който е било възникнало от по-рано и продължава да съществува право на гробоползване.

(7) Урна може да се положи както в урнова ниша, така и в урнов, или обикновен гроб (вече съществуващ).

(8) Допуска се възможност, за изнасяне на урна извън гробищните паркове, по желание на близките на покойника.

Чл. 12. (1) Предварително заплащане на право на гробополване за индивидуални гробни места е забранено.

(2) Предварително заплащане на правото на гробополване се допуска само по изключение, за създаване на семейни гробници или разширяване на съществуващи семейни гробници.

Чл. 13. Изкопаването на гробни места се извършва от лица (гробари), назначени от ОП „Обреден дом“ .

Чл. 14. (1) С полагането на покойник в нов гроб или урна с праха му в нов урнов гроб или нова урнова ниша (колумбарий), за наследниците му по закон се поражда правото на гробополване.

(2) Правото на гробополване при полагане на покойник в нов гроб се погасява след изтичане на 8 (осем) години от датата на погребението, при положение, че преди това то не е било продължено.

(3) Правото на ползване на обикновено гробно място и урнов гроб, както и семейна гробница обхваща:

1. извършване на последващи погребения по реда и условията на тази наредба;

2.извършването на траурни и възпоменателни обреди;

3. оформянето на гробните места с паметник, портрети с лика и надписи с името на покойника и датата на смърт, с декоративна ограда по установените размери на гробното място и засаждане на декоративни цветя и треви;

(4) Благоустрояването по отношение на отделните гробове и семейни гробници, което не се включва в правото на гробополване по предходната алинея, се допуска по искане на наследниците или на инициативни граждански организации след съгласуване с Директора на ОП „Обреден дом“.

Чл. 15. (1) Правото на гробополване е срочно, освен в случаите на възмездно безсрочно придобиване (за вечни времена) на основание Закона за местните данъци и такси.

(2) Гробните места се ползват безплатно за срок от осем години, считано от датата на извършване на погребението.

(3) Възмездно преотстъпване на правото на гробополване не се допуска.

(4) Преотстъпено право на гробоползване между наследници се доказва пред съответните длъжностни лица на ОП "Обреден дом" въз основа на удостоверение за наследници и нотариално заверена декларация за съгласие на наследниците. Преотстъпването се доказва и без нотариално заверена декларация за съгласие, когато всички наследници са изразили съгласието си лично и са подписали декларация за съгласие пред съответното длъжностно лице на общинското предприятие.

Чл.16 (1) Правото на гробоползване след първите осем години може да бъде продължавано периодически за срок до 10 (десет) години по искане на някой от наследниците, след представяне на удостоверение за наследници и заплащане на съответна такса,определена с подзаконов нормативен акт на Общински съвет-Разлог. Продължаването на правото на гробоползване следва да се прави преди изтичане на предходния период, за който е платено.

(2) Директорът на ОП „Обреден дом" може да разреши възмездното продължаване на правото на гробоползване и след изтичане на срока му, по искане на заинтересованото лице и след като се увери, че закъснението се дължи на уважителни причини и гробното място е добре поддържано и благоустроено с траен надгробен знак /символ/.

(3) Безсрочно право на гробоползване (за вечни времена) може да се придобие от ползватели с редовно поддържани гробни места, благоустроени с трайни надгробни символи, и след заплащане на съответната такса.

Чл. 17. (1) При последващи погребения в едно гробно място, правото на гробоползване може да бъде продължено и по искане на наследниците на следващите погребани в същото гробно място лица. В този случай се продължава правото на гробоползване за наследниците на първия погребан или преждепогребаните.

(2) Предимство при упражняване правото на гробоползване имат лицата – наследници на първия покойник към датата на неговата смърт. След изчерпването на лицата, които са били наследници на първия покойник към датата на смъртта му, правото преминава върху лицата – наследници на втория покойник към датата на неговата смърт и т. н.

(3) Когато първото погребано лице няма наследници и правото на гробоползване е продължено, наследниците на следващияq или следващите покойници по реда на погребването им в същото гробно място придобиват

самостоятелно право на гробополъзване, след като докажат, че първия погребан няма наследници.

Чл. 18. (1) При условие, че правото на гробополъзване е продължено чрез заплащане на съответната такса, в същия гроб могат да бъдат погребани:

1. съпруг и низходящи на погребания, както и съпрузите на низходящите;

2. баща, майка и роднини по съребрена линия до втора степен, техни съпрузи и низходящи – със съгласието на преживелия съпруг, а ако такъв няма – със съгласието на наследниците по низходяща линия на погребания. Съгласието по настоящата точка не се изисква при полагане на урна с праха на починали родители, братя и сестри на погребания.

3. когато погребаният не е оставил низходящи наследници и съпруг, в същия гроб могат да бъдат погребани неговите родители, а преди тяхната смърт и с тяхно съгласие – роднини по съребрена линия до втора степен (братя и сестри) и техните низходящи от първа степен.

Чл. 19. Когато правото на гробополъзване не е било продължено по реда на чл. 17, гробното място може да бъде предоставено за нови погребения. Тленните останки на преждепогребаните се отделят по подходящ начин и се оставят в гроба.

Чл. 20. (1) Изваждане на тленни останки за последващо използване на същото гробно място се разрешава след изтичане на минималния санитарно необходим срок от последното погребване-8 години.

(2) Ексхумация на трупове на починали или на останките им преди изтичане на срока по предходната алинея се допуска само по нареждане на съда или на прокурора по реда и при условията на Наказателно-процесуалния кодекс и след писмено уведомяване на съответната регионална здравна инспекция.

(3) Полагането на друг покойник в обикновено гробно място не се разрешава преди изтичането на срока по ал. 1. Това ограничение не се прилага за урнополагане.

Чл. 21. (1) След изтичането на определения срок по чл. 20, ал. 1, гробните места, за които правото на гробополъзване не е продължено чрез заплащане на съответната такса, остават на разпореждане на ОП „Обреден дом“ и могат да се предоставят за нови погребения.

(2) При изваждане на кости на единствен покойник от гробно място за преместването им в друг гроб по желание на наследниците, освободеното гробно място остава на разпореждане на ОП „Обреден дом“ за нови погребения. Правото на гробоползване по отношение на този гроб се прекратява независимо от срока, за който е било платено.

Чл. 22. За неуредените в този раздел случаи за наследяване правото на гробоползване се прилагат разпоредбите на Закона за наследството.

## Раздел IV

## ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА, ИЗВЪРШВАЩИ ТРАУРНИ И КАМЕНОДЕЛСКИ УСЛУГИ

Чл. 23. (1) Физически и юридически лица, извършващи траурни и каменоделски услуги и желаещи да работят на територията на гробищния парк , следва да уведомят в писмен вид директора на ОП „Обреден дом“, като уведомлението съдържа следната информация:

1. За едноличните търговци и юридическите лица: фирма, ЕИК, седалище, адрес, лицето, което представлява търговеца, и телефон за контакт с това лице; предмет на дейност на търговеца; Списък на наетите от търговеца физически лица, които ще работят на територията на гробищния парк; Списък на предлаганите от търговеца траурни и/или каменоделски услуги.

2. За физическите лица: лични данни, конкретните видове благоустройствени работи, които ще извършват на територията на гробищния парк и телефон за контакти.

(2) В 14-дневен срок от датата на подаване на уведомлението по ал.1 и при положение, че към него са приложени всички изискуеми документи, директорът на ОП „Обреден дом “ издава документ, от който да е видно, че лицето има право да извършва траурни и/или каменоделски услуги .

(3) При промяна на обстоятелствата, касаещи лицето, извършващо траурни и/или каменоделски услуги, законният му представител (за юридическите лица/ или самото физическо лице, са длъжни в срок от 7 дни от настъпване на промените да подадат ново уведомление, съдържащо променените обстоятелства и придружено от съответните документи, които удостоверяват промяната.

(4) За актуалното състояние на търговците по ал.1, т.1 към датата на подаване на уведомлението по ал.1, се прави служебна справка в Търговския регистър към Агенция по вписванията.

Чл. 24. (1) Постъпилите уведомления и приложени към тях документи, както и екземпляр от издадените документи се съхраняват от определено от директора на предприятието длъжностно лице, което следва да води регистър на лицата /физически и юридически/, на които е издадено разрешение за извършване на траурни и/или каменоделски услуги.

## Раздел V

## ОБРЕДНА И РИТУАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 25. (1) Религиозните ритуали се провеждат от духовни лица, съгласно каноните на съответната религия.

(2) Гражданските ритуали се провеждат в обредна зала, в помещение на гробищния парк,или на открито в същия парк.

(3) Гражданските и религиозните ритуали са по желание и могат да се дублират, но в рамките на регламентираното за погребението време

(4) Не се разрешава внасянето на покойници в обредни зали в случаите, когато са нарушени изискванията на чл. 22 от Наредба № 2/21.04.2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове /гробища/ и погребване и пренасяне на покойници.

## Раздел VI

## ОБЩЕСТВЕН РЕД В ГРОБИЩНИЯ ПАРК И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ГРОБНИТЕ МЕСТА

Чл. 26. (1) Гробищният парк може да се посещава: - за времето от 01.04 до 30.10 от 06.00 до 19.30 часа - за времето от 01.11 до 31.03 от 07.00 до 18.00 часа

(2) На територията му се забранява: посещението на деца под 10 години без пълнолетен придружител; въвеждането на кучета, домашни и други животни, с изключение а кучета-водачи на хора с увреждания, снабдени с отличителна екипировка и знаци;

(3) Забранява се извършването на всякакъв вид дейност и услуги, които са несъвместими с предназначението и дейността на ОП „Обреден дом“ .

Чл. 27. (1) Не се разрешава извън определените за целта места:

1. Изхвърлянето на цветя, треви и други отпадъци;

2. Разлепването и поставянето на некролози, афиши, реклами, съобщения и други подобни;

3. Засаждането на високостеблени декоративни и плодни дървета в парцелите, алеите и на гробните места.

(2) Забранява се паленето на огън и изгарянето на отпадъци.

(3) Лицата, които са извършвали работи по оформянето, благоустрояването и поддръжката на гробни места, са длъжни незабавно, за своя сметка, да възстановят терените, засегнати от дейността и да изчистят работните площадки, като извозят материалите и изхвърлят отпадъците на определените за целта места.

Чл. 28. (1) Ползвателите на гробните места са длъжни да ги благоустроят и поддържат в добър вид, а ползвателите на безсрочно право на гробоползване – освен предходните задължения, са длъжни да поставят на гробното място и трайни надгробни знаци.

(2) Оформянето и благоустрояването на гробните места не може да излиза извън установените в Наредба № 2/21.04.2011 г. размери на гробните места и се осъществява след издаване на разрешение от ОП „Обреден дом.“

(3) Оформянето на гробните места и тяхното благоустрояване не включва извършване на строежи по смисъла на §5, т. 38 от Закона за устройство на територията и свързаните с него подзаконови нормативни актове.

Чл. 29. (1) Разрешението за извършване на благоустройствени работи на гробните места се издава от директора на общинското предприятие или упълномощено от него длъжностно лице след подаване на заявление от страна на притежателите на правото на гробоползване. Заявлението следва да съдържа точно описание на дейностите по благоустрояване, кои лица /физически или юридически/ ще извършат съответните действия и сроковете за приключване на работите.

(2) Изграждането и монтирането на паметници, рамки и други трайни надгробни знаци и съоръжения се допуска само с разрешение, издадено от директора на ОП „Обреден дом “ или определено от него лице, на правоимащите на гробното място. Въз основа на разрешението длъжностното лице, определя точните координати на гробното място.

Чл. 30. (1) При извършване на дейности и услуги на територията на гробищния парк каменоделските и строителните фирми, както и

физическите лица, са длъжни да спазват стриктно реда за достъп в парковете, да пазят имуществото, инфраструктурата и надгробните паметници и съоръжения в гробните места.

(2) Не се разрешава приготвянето на циментови, бетонови и варови смеси на територията на гробищния парк, както и извършване на други дейности, които нанасят вреди на гробищната инфраструктура.

(3) Лицата, извършващи каменоделски услуги са длъжни да упражняват дейността си през работните дни на седмицата.

Чл. 31. (1) Счупени или неподдържани временни надгробни знаци се отстраняват от лицата, упражняващи правото на гробоползване в 3-месечен срок от констатиране на състоянието.

(2) Изоставени, счупени, неподдържани или незаконно изградени паметници и други трайни надгробни знаци, се отстраняват от ползвателите по предписание на директора на предприятието или упълномощени от него длъжностни лица. В случай, че лицата по предходното изречение не изпълнят предписанията в указания им срок, директора на предприятието със заповед разпорежда премахването на надгробните знаци и прекратява правото на гробоползване на гробното място.

(3) Предписанията и заповедите по ал. 2 се съобщават на ползвателите на гробното място по реда на ГПК, а на тези, чиито адреси не са известни – с обявление, поставено на определено място в гробищния парк и на информационно табло в общинската администрация по последния известен адрес на ползвателя.

## Раздел VII КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл.32.Контрол за изпълнение на разпоредбите на настоящата наредба се осъществява от длъжностните лица от „Обреден дом“-Разлог,както и от органите на Министерство на здравето и съответните органи за строителен контрол.

Чл.33.Установяването на административни нарушения и налагането на административни наказания за допуснати нарушения по Наредба № 2 от 21.04.2011 г. за здравните изисквания към **гробищните паркове (гробища)** и погребването и пренасянето на покойници се извършва по реда и условията на Закона за здравето.

Чл. 34.Установяването на административни нарушения и налагането на административни наказания за допуснати нарушения,свързани с

изграждането и благоустрояването на гробищния парк,включително и по отношение на незаконно строителство се извършва по реда и условията на Закона за устройство на територията.

## ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

**§ 1.** Настоящата наредба се издава на основание чл.62 ал. 12 от Закона за устройство на територията(ЗУТ ),чл. 8 от Закона за нормативните актове(ЗНА) чл. 21 ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местна администрация(ЗМСМА).